

Ç A Ğ R I Ş I M L A R

68 kadın fotoğrafçı ve yazarın bir araya geldiği

fotoğraf sergisi

'Kadınlık kavramıyla, kadın olmanın gerçeği arasındaki boşlukta biçimlenir gerçek öykümüz' demişti Aslı Erdoğan. Gerçeđin olabildiğine saklandığı bu günlerde kendimizin bile izdüşümlerini göremez olduk. Gerçek öyküleri arayan, kendini bütünlemeye çalışan, sağaltmak için üreten kadınlar olarak; Yürüdüđümüz her yolda, göz göze geldiğimiz her yüzde, selamlaştığımız her insanda, düşlediğimiz her hayalde ne arıyor olabiliriz?

Gerçek öykülerimiz bu boşlukta salınırken, 68 kadın bir araya geldik. Bazılarımız fotoğraf çekti, bazılarımız bu fotoğrafların kendilerindeki çağrışımlarını yazdılar. Gösterilen fotoğrafların duygusunu, hikayesini içeriklerinden bağımsız olarak anlattılar. Bu sergide gördükleriniz tamamen bizim gerçeklerimiz ve bizim kurguladıklarımızdır.

Arzu Filiz Güngör - Melike Uzun
Ayla Onat - Sevecen Tunç
Aylin Kızıl - Aslı Aydınalp
Barbara Yoaf Karyo - Ayşe Yılmaz
Cansu Alkaya - Banu Uzpeder
Cansu Yıldiran - Özge Baykan
Çiğdem Namlı - İlkay Yılmaz
Çiğdem Üçüncü - Sema Kaygusuz
Damla Atak - Sema Yakar
Defne Sesin Okay - Binnur Aloğlu
Desislava Şenay Martinova - Deneş Huvaj
Dilara Kızıldağ - Esmeray
Fatma Çelik - Fatma Taşlı Tunç
Figen Ekti - Roza Metina
Gülnaz Bingöl - Leyla Toprak
Gülşin Ketenci - Aksu Bora
Günseli Baki - Vildan Tüfekçioğlu
Hale Güzin Kızılaslan - Bingöl Elmas
İlknur Can - Karin Karakaşlı
Jivan Güner - Elif Gamze Bozo
Laleper Aytek - Mine Söğüt
Meltem Ulusoy - Pınar Öğünç
Merve Seçkin - Teodora Hacudi
Özge Sebzeci - Ezgi Polat
Sedef Özge - Dilek Sever
Semra Yeşil - Sevda Turgut
Serpil Polat - Özen Meral Uç
Serra Akcan - Nuray Sakarya
Sezgi Abalı - Nurcan Baysal
Simru Hazal Civan - Leyla Alp
Sine Boran Art - Feryal Saygılıgil
Sinem Parlak - Gülseren Yoleri
Şehlem Kaçar - Yonca Güneş Yücel
Tuğçe Yaman - Mehveş Evin

Bu yazı fotoğrafçı Arzu Filiz
Güngör'ün fotoğrafından çağrışımla
kaleme alınmıştır.

ELLERİM,

Neye dokunsam onun rengini alır.
Değişim, andan ana durmadan, değişim.
Bir gün olsun göğşe açsaydım avuçlarımı,
Tanrım şeffaf kalsın parmaklarım, dokunan beni
görsün
deyip ağladı:

O gün bulaşık yıkıyordum. Aslında kendimi bildim
bileli bulaşık yıkadım, önce baba evinde başladı
maceram. Annem terziydi ve ev işlerinde ona yar-
dım etmem gerekiyordu. Akşam yemeğinden son-
ra annemle babam halamlara çay içmeye gitmişti.
Okuldan gelmiş, ödevlerimi yapmışım. Yemekten
sonra ağırlık çöktü, onlar gidince uyuyakalmışım.
Gece yarısı babam dürttü, bulaşıkları yıkamadan
yatmışsın, kalk yıka, dedi. O günden sonra ner-
de kiminle yemek yesem bulaşıkları ben yıkadım.

Üniversitedeyken, bekar evinde herkes sofrada
otururken ben kirlileri toplar yıkardım. Uykumdan
uyandırılmaktan korkardım içten içe. Herkes şaşar-
dı. Evlenince kocam bulaşık makinesi alalım, dedi.
Gerek yok, dedim. O da şaşırdı. Çiçekli tabaklar
almıştık. Mavi çiçekli sarmaşıklar tabağın kenarını
dolanıyordu. Başka bir tabakta mavi çizgiler vardı.
Bardaklar ve kahvaltı takımlarım, bıçağın plastiği
de maviliydi. Bir pazar günü kahvaltıdan sonra, kap
kacağı, köpürttüğüm süngerle elden geçirip hepsi-
ni su dolu leğene doldurdum. Elimi suya daldırdım,
ensemde kocamın nefesini hissettim, ne zaman ön-
lüğü takıp iş yapsam böyle arkadan yanaşırdı, ama
bu kez bağırdı, eline ne oldu! Ne olsun ki. Derim
turkuaza dönmüştü. İğrenir gibi uzaklaştı. Sonra
ne zaman ellerime baksa, ne zaman rengi değişse
hep gözünü kaçırdı. Hamileyken pespembeydi elle-
rim. Bir kez bile dönüp bakmadı, ellerimi tutmadı.
Bebek doğunca parmaklarımın boğumları kalınlaştı,
tırnaklarını iyice dipten kesmeye başladım, ordan
itibaren kırmızı bir renk yürüdü. Turkuaz, pembe,
kırmızı... Gittikçe kendimden uzaklaşıyor, dokundu-
ğum şeylere yaklaşıyordum. Her gün beden de-
ğiştirir gibi, her gün ameliyat masasında karnımı
deşmişler gibiydim. Bitsin artık diyordum, bitsin.
Şeyler benden uzaklaşsın, ben kendime yaklaşayım
istiyordum. Bitsin.

Toprağa dokundum, bitti
Mavi bir çiçek
Kimse içimi görmeyecek,
deyip güldü.

Melike Uzun
Fotoğrafçı: Arzu Filiz Güngör

Bu yazı fotoğrafçı Ayla Onat'ın fotoğrafından
çağrışım ile kaleme alınmıştır.

Ateşi gördük.
dingin köpüklerinde denizin
ateşi gördük.
Hızır ve İlyas'ın kavuştuğu gece
çoktuk.
Hayriye, Nur, Ayşe, Ezgi, Türkan ve Ümit
geceden kalan kum taneleri kadar çoktuk.
Serpil, Damla, Seda, Özden ve diğerleri...
Yandı ateş, etekler tutuştu
Kelebekler, sonsuz bir a-kışa uçuştu
topuklarını vura vura dans eden kadınlardık
kumda ayak izlerimiz
Hızır değil; İlyas değil
onlar 'biz'dik
ve uzun bir sessizliğin ardından
birbirimize kavuştuk...

Sevecen Tunç
Fotoğrafçı: Ayla Onat

Bu yazı fotoğrafçı Aylin Kızıl'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Büyük koşturmacalar içinde; dakika dakika planlanmış kurumsal hayatlarda bile saat takmayı unuttuğumuz, akıllı telefonların saatlerine talim ettiğimiz dönemde hayatın, Hayriye Teyze'nin bahçesindeki duvarda asılı olan saatin zamana verdiği değer kadar sevmek isterdim hayatı; o yaşlılık içindeki düzen, o yokluk içindeki varlıkla... Ha bir saat önce ha bir saat sonra diyebilecekken demeden, tüm günler neredeyse birbirinin aynısı iken, her anın kendine has oluşunu bilerekten...

Her şeyin yerinin olduğu evleri çok severim, öyle olunca kıymeti biliniyor eşyaların, o çeyizlik aynanın duvardaki, güzel lokumların ikinci çekmecedeki,

ayakkabıların kapıdaki, tavukların bahçedeki, masa örtüsünün sandalye tepesindeki, en serin yer diye şişelerin bahçe pervazındaki yeri ve nicesi... Hayriye Teyze'nin oturduğu yerden hiç tereddüt etmeden her şeyi nerede bulacağımızı tarif eden sesi, sahip lenen ve seven sesi... Yanlış anlaşılmasın eşyaya tamah etmek değil bahsettiğim, benimsemek ve içselleştirmek... Yoksa kırılan fincanın ardından kocaman kahkaha da Hayriye Teyze'nin sesi, hani kahkahasının arasında "nazar çıktı" dediği...

Aslı Aydınalp

Fotoğrafçı: Aylin Kızıl

Bu yazı fotoğrafçı Barbara Yoaf Karyo'nun fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Yarım kalan

Dillard'ın Tinker Vadisindeki Gezgin'de söylediği gibi, yitim yaşamamanın bedelidir; kaldığın sürece ödenmesi gereken olağanüstü kira.

Selma'nın dilinden; "Annem beni hiç evlendirmede. Hep onunla yaşadım. Babamın öldüğünü bilmem ama annemi yitirdiğim günü iyi bilirim. Beyaz örtüye sardıklarında anladım yitip gittiğini. Yitirmek işte doğrudan beyaz demekmiş. İncecik ağlamakmış. Ben diyorum ki, annemi kaybettiğimde yarım kalmasaydı ağlamalarım, susturup bağırma demeselerdi; ben annemi daha az özlerdim belki de. Ama şimdi daha çok ağlamak istiyorum; yarım kalan yasım başta olmak üzere her şeyim için..."

Ayşe Yılmaz

Fotoğrafçı: Barbara Yoaf Karyo

Bu yazı fotoğrafçı Cansu Alkaya'nın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Şu anda karşımda eniştem var, kapıyı açtı, arabanın arkasındaki poşetleri almak için davrandı. O gün hastaneden çıkmışız, ablam, ben ve eniştem...

Ablam ve eniştemin kızı çok hasta, ismi Doğu... Doktorlar 100 binde bir rastlanan bi' hastalık olduğunu söylediler, ölümcülmüş hastalığı da...

Ne yapacağımızı şaşırdık haberi aldığımızda. İki seneden beri bu hastalıkla uğraşıyoruz. Sigorta bakıyor bizim işlere, sağ olsunlar...

O gün yine rutin hastane ziyaretlerinden birisini yapmaya gitmiştik. Çok iyi haberlerle çıktık hastaneden. Doğu'nun hastalığı tahmin ettiğimizin tersine iyiye gidiyordu.

Hastaneden çıktık, arabaya bindik. Bana hastalığın nasıl iyiye gittiğini anlatıyorlar. Eniştem şunları söylüyor bana: "Doğu'yu iyileştirmek için bir programa dahil olduk biz. Bu programda bazı çocuklar üzerinde bazı ilaç deneyleri yapılmıyormuş. Ama garanti verdiler bize, kızıma bir şey olmayacakmış. Hastalığı gerilemezse bile ilerlemeyecekmiş. Bizim kızı da bu programa dahil eden birileriyle tanıştık. Ablanla çok düşündük ve Doğu'yu bu programa dahil etmeye karar verdik."

Eniştem lafını bitirdi.

Banu Uzpeder

Fotoğrafçı: Cansu Alkaya

Bu yazı fotoğrafçı Cansu Yıldiran'ın
fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Kadın dünyayı omuzlarında taşıyordu.

Ne omuzmuş.

Ne kırılır, ne eğrilir, ne bükülür.

Kadın, vefa.

Kadın şifa.

Kadın, vicdan. Vicdanımız.

Hayatın ve umudun ta kendisi.

Bunu da bilmeyen kaldıysa bir zahmet öğrensin.

Kadın, bize hep bir mucize olarak.

Özge Baykan

Fotoğrafçı: Cansu Yıldiran

Bu yazı fotoğrafçı Çiğdem Namlı'nın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Bulanık Bir Fotoğraf, Üç Kadın, Bir Ders

Bir duvar resmi, resme bakan üç genç kadın... Muhtemelen fakülteadaki dersten çıkmışlar, soğuk havaya rağmen biraz karda dolaşalım sonra da bir yere oturup çay içip sohbet ederiz demişler. Paylaşacak çok fazla şey var. Hayat, hala keşfedilmeyi bekleyen bir kıta. Şimdilik o kıtanın bir kıyısından toprağa yeni ayak basmışlar gibi bitkileri, gökyüzünün farklı biçimlerini, kuşları, böcekleri tanımaya çalışıyorlar. Bir yandan da için için bildikleri birtakım şeyler var. Karanlıkta duydukları sesler henüz bilmedikleri ya da belki bildikleri ama nasıl mücadele edeceklerini daha öğrenmedikleri tehlikelere işaret ediyor. Bazen uzun bazen kısa; ama her sohbetleri birlikte öğrendikleri, birbirlerinden öğrendikleri yeni şeyleri de beraberinde getiriyor. Karda yürürken, soğuk çok da olsa, dudakları titreye titreye sohbet etmeye devam ediyorlar. Birden yol kenarında kocaman bir duvar resmi

çıkıveriyor karşısına. Resmin karşısına dikilip incelemeye koyuluyorlar. Derken bir sessizlik çöküyor. Resimdeki kadın çok tanıdık biri... Belki Yaşar Kemal'in Orta Direği'ndeki Meryemce, belki Sabahattin Ali'nin Kağrı'sında Sarı Mehmet'in adı bile yazmayan ihtiyar anası, belki Fakir Baykurt'un Yılanların Öcü'ndeki Irazca... Dönüp birbirlerine bakıyorlar, hepsinin aklından aynı şey geçiyor: "Bu ülkede kadınsan ve yoksulsan başına her iş gelir; her zaman her şeye hazırlıklı olman gerekir. Kavga etmezsen, kavga etmeyi öğrenemezsen ömrünü tüketirler... Nerede nasıl kavga etmen gerektiğini de ancak diğer kadınlardan öğrenirsin." Sonra konuşmadan birlikte yürümeye devam ediyorlar.

İlkay Yılmaz

Fotoğrafçı: Çiğdem Namlı

Bu yazı fotoğrafçı Çiğdem Üçüncü'nün fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

“Teselli yoktur. Yine de mümkündür. Bir kabiliyet denli soyut, varmış gibi hareket edebilir kendiliğinden. Bu bakımdan teselli vardır diyebilmeliyiz. O, yoklukta beliren gündüzdüşleri kadar tenseldir hem. Ne zaman bedenlendi kim bilir, sınır tanımadan yaklaşır. Ama teselli yoktur yine de. Olsa olsa canlı tuttuğun cevherindir senin. Acının son perdesinde yanak yanağa duran, kendi çocukluğundur.”

Sema Kaygusuz
Fotoğrafçı: Çiğdem Üçüncü

Bu yazı fotoğrafçı Damla Atak'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

İnsan sevgisi

Birçok kadın gibi doğduğu günden beri yaşadığı toplum hapisanesinden şimdi de cezaevindeydi Trans Kadın Diren Coşkun.

En temel ihtiyaçlarını dile getiren Diren'in sessiz çığlığını duyduk bir sabah...

Umutun yitirildiği... Tüm çarelerin çaresizlik girdabında eriyip bittiği an bedenini ölüme yatırmak en son çare olmuştu Diren için...

Hiç düşünmeden... Bir hak mücadelecisi, koca yürekli insan... Kıvılcım Arat aynı eylemi dışarıda başlattı. Bu eyleme diğer koca yürekli insanlar bir bir katıldılar Direnin sesine ses olmak için.

Direni tanıyan tanımayan, çaresizlikte ölmeyi seçen bir insanı yaşatmak için, yüreklerinde koşulsuz bir insan sevgisiyle, birimizin acısı hepimizin acısı diyen gönüllü ağı çığ gibi büyüdü ve büyümeye devam ediyor. Bu dayanışma sayesinde cezaevi

ile şimdilik bir uzlaşma sağlayabildik.

Koşulsuz insan sevgisi...

"Birlikte nasıl yaşarız...?" sorusunu getiriyor insanın aklına...

Bir insana bütün kimliklerinin ötesinde, yalnızca insan olarak bakabildiğimiz zaman,

Bir hakkın diğerinden üstün veya farklı olmadığını anladığımız zaman,

Verilmemiş her hak için ortak mücadele ve dayanışmayı oluşturduğumuz zaman...

Koşulsuz sevgi ortaya çıkıyor. Çünkü sevgi anlar,

Sevgi yaşayan her şeyi içine alır, genişletir...

Sema Yakar

Fotoğrafçı: Damla Atak

Bu yazı fotoğrafçı Defne Sesin Okay'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

“Ablam fotoğraflarını çeksem, dedi. Fotoğraf filan bilmem ben. Beni izliyor, bilmez ki ben de onu izlerim.

Sigaramdan bir nefes, dur, gülesim geldi. Düşündüm; bu sigaranın 35 yıllık geçmişi var bende, onu da görecek mi?

Fotoğraf filan bilmem ben, bazen konuşasım tutar ama öyle uzun uzun sohbet de sevmem. Kafamın içinde günler dönüp durur.

Sabah akşam, gece gündüz döner durur. Esas tutsaklık orada. Öncesi çok, sonrası yok, onu da görecek mi?”

Binnur Aloğlu

Fotoğrafçı: Defne Sesin Okay

Bu yazı fotoğrafçı Desislava Şenay Martinova'nın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Kaybedilen her şey, yerine ne koyulacağı kaygısına dönüşürken,
zaman göz göre göre alıp elimizdekini kendi heybesinde biriktirirken,
bir çocuğunkiyle yer değiştiren yetişkin akıllar, en başa saran masumiyet, her
sabah aynı saatte sulanan çiçeklerle, aynı saatte içilen açık çayla, aynı saatte
beklenen haberlerle yeniler durur kendini.

Bu döngünün içinde zamanın elinden bize ait olanı geri almanın tek yolu ise,
kendimize güvenilir bir şahit edinmek ve her şeyi en başından bir bir ona
anlatmaktır.

Denef Huvaj

Fotoğrafçı: Desislava Şenay Martinova

Bu yazı fotoğrafçı Dilara Kızıldağ'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Kafes! Yılların uğraşı, emeği, o kadar çaba ve kırılmayan zincirlere. Belki de uğraştıkça yeniden örülen duvarlara hapsolmak, kendi kafesini yeniden inşa etmek. Yeniden yeniden kafesi kırmaya çalışmak. Kim bilir kendi teneke kafesini beğenmeyip altın kafes istemek halleri! Ah bacılar kimimizin teneke kimimizin altındır kafesi. Ha gayret belki kırarız zincirleri, atarız kafesleri... Belki bir gün!

Esmeray

Fotoğrafçı: Dilara Kızıldağ

Bu yazı fotoğrafçı Fatma Çelik'in fotoğrafından
çağrışım ile kaleme alınmıştır.

Acıların büyütür seni

Kederlerin büyütür direncini

Ey kadın!

Boz artık kulakları sağır eden bu sessizliğini...

Fatma Taşlı Tunç

Fotoğrafçı: Fatma Çelik

Bu yazı fotoğrafçı Figen Ekti'nin fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

JİNÊN AŞTÎXWAZ

Şênkayiya zozanekî bi mij
Ji sekna jinên aştîxwaz feyz digirt.
Jinên aştîxwaz ku pişt a xwe dabûn hev
Û li asîmanan temaşe dikirin,
Bi tililiyên xwe û bi dilekî hevpar
Stranên têkoşînê bi lêv dikirin.
Ahenga dilê hevpar bi zozanan re dibû rêheval
Û helbestên ku nû ji dayik dibûn,
Ji ser porên jinên kedkar difiriya.
Dengê baskên serkeftinê, bi govendekê
Hêviyên ji rûyê asîmanan, ji xwe re dikir mebest.
Bi hêviya rojên azad, ji bîbikên çavên jinên kedkar
Bextewariya hêza xwedawendan dihat xwarê.
Û di bin sîwana nobeta aştîyê de
Destên bi hev girêdayî, bi laçikên spî
Yên dayikê aştîyê ji çiyayên bilind re,
Li çepikên serîhildanê dixistin.

Sisli yaylalardan yükselen kadının çığlılığıydı
Özgürlüğün ve barışın ilham kaynağı olan.
Sırt sırta veren kadınların
Gökyüzüne dönen yüzünde saklıydı
Dört nala veren zılgıtların, yankılanan
O asi direnişi.
Ve zulme meydan okuyan tanrıçaların
Tükenmeyen şarkılarında var olmaya yüz tutuyordu
Beyaz tül bentlerle gökyüzüne uçuşan
Asil tebessümler.
Sonra yazılan şiirlerde
Şafağın güneşe dönen göz bebeklerinde açılırdı
Barışı simgeleyen karanfiller.

Roza Metîna

Fotoğrafçı: Figen Ekti

Bu yazı fotoğrafçı Gülnaz Bingöl'ün fotoğrafından
çağrışım ile kaleme alınmıştır.

Yeşilli allı morlu hayat
Yaprak yaprak dal dal
Sar yaralarımızı
Zaman susmak zamanı değil
Usul usul çal ısılığını
Çal ki
soluklansın soluğuna düşen yıldızlar
ve gün dönmeden sırtını
dön tabiat ana dön
At gülüşünü aşkın toprağına...

Leyla Toprak
Fotoğrafçı Gülnaz Bingöl

Bu yazı fotoğrafçı Gülşin Ketenci'nin fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Hava kararıyor, artık mis gibi kokan yeni yıkanmış perdeleri takmaktan başka bir iş kalmadı. Onları takacak, eve gidecek. Ve sonra ikinci mesai: dünden kalan yemek ısıtılacak, yanına bir salata eklenecek... Kadınlik yükü bitmez.

Aynı işi başkasının evinde yaptığında kadınlik yükü değil de emek sömürüsü mü oluyor? Aynı işi kendi evinde yaptığında, emek sömürüsü değil de kadınlik yükü mü oluyor?

Aksu Bora

Fotoğraf: Gülşin Ketenci

Bu yazı fotoğrafçı Günseli Baki'nin fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Hava soğuk, sonbaharın ayazı kışı haber veriyordu.

Dışarının devri geçmişti. Geniş zamanlara yayılan dalıp gitmelerim dar mekanlara mı girecekti artık? İçim daralıyordu düşündükçe. Bu kalın duvarlar, tutabilir miydi bir orman gibi kalabalık düşünüşlerimi dışarıda?

Buraya en son on dokuz yıl önce gelmiştim. En son o zaman bir başımaydım... O zaman da böyle yalnız gelmemiş miydim acaba? İnsan ne zaman yalnız gider ki bir yere? Ah, Kavafis... şehir arkamdan mı gelecek hep? Şehrin sokakları, korna sesleri, açılıp kapanan kepenkleri, boş bankları, çöp kamyonları, vitrinleri... hepsi geride. Onlar kaldılar, şimdi, bir yarı ömrü almış gelmişim buraya. Dünleri nasıl istiflemişim, sığar mı teker teker açsam bu duvarların arasına.

Duvarlar, ne kadar da kalın. Kim bilir kaç kez boyandılar, herkes kendi istediği rengi görmek istemiş üzerinde. Şimdi renksiz gibi bir rengi var, duygu

uyandırmaktan uzak. Duruyor gibi bir renk. Kimi yerlerde duramamış, dökülmüş pul pul yere... bir yara açılmış gibi, çıkmış altından ortaya başka soluk, canlı renkler. Bazı yerlerde ise toprak tutamamış üzerinde sıvayı. Hamalın taşıyamadığı, sırtından bırakıverdiği yük gibi inivermiş aşağıya, paramparça olarak. Kim bilir ne kadar çaba harcadılar birbirlerine tutunmak için, işte toprak da harç da kendi doğasına göre kuruyunca salıvermişler kendilerini. En çok kimin canı yanmıştır acaba? Taşıyamayıp yere düşürdüğü için kerpicin mi, yoksa yere düşüp parçalandığı için harcın mı? Her ikisine de bakıyorum, belli ki hiçbir şey eskisi gibi değil.

Çöküyorum ışığın içeri süzüldüğü pencere tarafındaki duvarın dibine... karşımdaki duvar, cam gibi. Bakınca odanın duvarları hep aynıydı, duvardı işte. Ama azıcık yaklaşıncı konuşuyordu, hikayesi vardı duvar bile olsa. Buraya sıva yapan çok mu sevmişti duvarı da bu kadar özenliydi? Yoksa o hep mi dikkat ederdi bir şeyleri yaparken, söylerken. İnce miydi işçiliği kadar ruhu? Acele etmediği belli, düşünüp konuştuğu... o gitmişti ama duvar konuşuyordu işte.

Kafam... duvarlar gibiydi. Gidenler gitmişti, duranlar da duruyordu. Şehir yerinde Kavafis, şehir yerinde... şu dışarıdaki orman gibi.

Hem sığıyordum bu duvarların arasına hem taşıyordum.

Vildan Tüfekçioğlu
Fotoğrafçı: Günseli Baki

Bu yazı fotoğrafçı İlknur Can'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Bir yolculuk hissiyle çıkarsın yola. Hayata. Hesapta ortak gidilecektir, öyle umarsın. Ama en yakınında oturan bazen en uzağın olur. Aynı istikamete giderken ayrı dünyalara dalarsın.

Belki gençliğindir baktığın. İlk umutların. Bir şeylerin öncesi, neyin? Kaybetmenin mi? Neyi? Kendini mi? Kendini en son ne zaman kendinden bildin?

Yanındaki yakın yabancı da bir kendi bildiği diyar-da kayıp. Orayı merak etmeyi uzun zaman önce bıraktın.

Geriye ne kaldı peki? Bir el belki, kendi elin. İnatla tutunduğun bir dal. Bir pamuk ipliği. Ömrünün yıllarına kayıtlı damarlı parmaklar. Sıkılı bir avuç. Sana seni unutturan hayata nispet edercesine sınıksı

kavradiğın bir şey. Bir parçan belki. Dağılmışlığın. Savrulmuşluğun. İçindeki fırtına ile oturmuşluğun.

Dışın nasıl dingin. Dışın nasıl durgun. İçini bir gören vardı sahi. Kaç hayat önceydi?

Saymayı bıraktın. Rakamların ölçemediklerinin toplamısın. Eksilmişliklerinle çoğaldın.

Artakaldın. Sağ kaldın. Yine ve yeniden buradasın. Bak işte derin bir nefes aldın. Tuttuğun nefesi saldın.

Sen bütün o yollarsın.

Karin Karakaşlı
Fotoğrafçı: İlknur Can

Bu yazı fotoğrafçı Jivan Güner'in fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Kadın Devrim Evrim

Geçmişin kamburunu sırtlanmış
ötelerin belirsizliği
akıp giden yaşam nehrinde
tutunamayan günler
Haksızlığa uğranan anlarda
sevgi kuşatmaları altında
ölüme gidiyor özgürlük
sevgilerin yarım kalmışlığında
Dul ve yetim düşler
birkaç gülce sadece
yamalı gamzelerde
Ay ışıksız gecelerde
faili meçhul cinayetleri sorguluyor
iç sesler...
Kim bilir bu kaçınıcı cinayeti
mesaisi bitmeyen celladın
savaş çocuklarının yazgısında
yaşlanıyor umutlar
ve bir sömürge daha kazanıyor
her yeni gün
Sonra evrim geçiriyor kadın,
saçlarına takılan bir karanfille...

Elif Gamze Bozo

Fotoğrafçı: Jivan Güner

Bu yazı fotoğrafçı Laleper Aytek'in fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Ben az önce o aynayı kırdım.

Kocamdan önce ve babamdan sonra ve oğlumun yanında.
Bin parça.

Kırık bin aynanın kanattığı kadınlığımda şimdi tek başıma
çoğalıyorum.

Ben az önce oğlanın üzerini örttüm.

Yemeğin altını kıstım.

Annemi mutfağın zeminine gömdüm.

Babamı kapı dışarı ettim.

Hazırlanıyorum.

Az sonra kocam gelecek.

Evdeki tüm aynaları bir daha kıracak. Oğlan seslere uyanıp
üzerini açacak. Ateşteki tencere dipten dipten yanacak.

Annem mutfağın zemininde huzursuz. Babam kapının
dışında kaygısız.

Bütün kadınlar bir aynaya doğarlar.

Geçmişteki bir kadınlığın tekrarlanan yalnızlığında çoğalırlar.

Az sonra kocam gelecek.

Ayakkabılarını çıkartmadan koridordan salona geçecek.
Sabah sildiğim halının ve yıkadığım perdelerin ve serdiğim
örtülerin üzerine sigarasını dumanıyla birlikte sinecek.

Ben içeri geçeceğim, oğlanın üzerini örteceğim.

Yemeğin altını kısacağım

Anneme, mutfağın zeminine, son bir kez bakacağım.

Babamın kapının önünde olduğunu unutacağım.

Bir sigara yakacağım. Bir kendime bakacağım. Bir sigara

yakacağım. Bir kocama bakacağım. Bir sigara yakacağım.
Oğluma sarılacağım.

Kül tablasına söndürülmüş kadınlığımla bu akşam ve bin
akşam bir başımayım.

Az sonra kocam gelecek.

Yüzümde beni benden saklayan boyalar ve hafızamda
eskiden... çok eskiden başka kadınlıklarda yanmış saraylar.
Geçmişten geleceğe kadim bir nefesi üfleyerek elimdekini
yere atacağım.

Ve kocamın gözlerine... Ta gözlerinin içine... en içine... ilk
kez ve dimdik bakacağım.

Cesaretimden tencerenin altındaki ateş parlayacak.

Oğlan yataktan fırlayacak.

Annem, mutfağın zeminine gömdüğüm ve kendi içimde
öldürdüğüm, yattığı yerden kalkacak.

Babam kapıyı açıp içeriye dalacak.

Evin içinde bir yanardağ.

Eve gelen ve her geldiğinde ayakkabılarını çıkartmadan
salona geçen, üzerindeki tüm kokularla eve bir duman
gibi sinen...

Gözlerime sürme çektiğimde, dudağıma boya sürdüğümde,
kulaklarımda küpelerimle beni saçımdan çekip yere çalan...
Ve bir aynanın içinde tüm kadınlığımı defalarca kıran o
adam...

Birazdan... bu kez... son kez... ölecek.

Neye baktığımda ne gördüğümü bir ben bilirim.

Kendi görüntümde bazen güzelim... bazen deliririm.

Ben az önce oğlanın üzerini örttüm.

Yemeğin altını kıstım.

Annemi mutfağın zeminine gömdüm.

Babamı kapı dışarı ettim.

Korkmuyorum. Korkmuyorum. Korkmuyorum.

Elimde kül kokulu bir ayna, üzerinde bu kez kırılmaz bir
yansıma.

Hazırlanıyorum. Hazırlanıyorum. Hazırlanıyorum.

Mine Söğüt

Fotoğrafçı: Laleper Aytek

Bu yazı fotoğrafçı Meltem Ulusoy'un fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

erqeq

Yorgun düşeceksin erkek olmaktan. Bu müsabakaya çıkmamanın bir yolu yok gibi büyüttün muhtemelen. Sahanın ortasında serpildin. Burarlarda düzen öyle kurulmuş ki, kimin seyirci, kimin yarışan olduğunu bilemeyeceksin. Kimse bilemeyecek. Her an kazanmak için, görünmez rakibinin karşısında daha erkek olmak için ter dökeceksin. Gözlerin kamaşacak, karşıdaki bir kadın mı, dahasını kanıtlamaya çalıştığın başka bir erkek mi, bilemeyeceksin. Ekseriyetle kendin olacak oysa yenmeye çalıştığın. Kemikten, etten, yağdan ve kastan bir kılıfla saracaksın kendini ki, inceliklerin, korkuların, zaafpların karşı taraftan görünmesin. Oyunun kuralı bu diye başlamışsın.

Bu müsabakaya çıkacak, sesini kalınlaştıracak, tüylerini kabartacaksın. Böyle kazanılıyor sanacaksın. Kasın da, bilek gücünün de yetmediğini öğretecekler. Kaideleri öyle konmuş olacak ki bu yarışın, asla yeteri kadar kazanmış da hissetmeyeceksin. Dövüşürsen varsın sanacaksın. Daimi kaybetme korkusuyla kendinden çirkinleşeceksin.

Kazanmazsan şansın olacak halbuki, bu neyin müsabakası dersin. Yoracaksın, yorgun da düşeceksin erkek olmaktan.

Pınar Öğünç

Fotoğrafçı: Meltem Ulusoy

Bu yazı fotoğrafçı Merve Seçkin'in
fotoğrafından çağrışım ile kaleme alınmıştır.

Hep eksik, hep yarım...

Gördüğün bu ise,

Kadın bu değildir,

bil istedim.

Teodora Hacudi

Fotoğrafçı: Merve Seçkin

Bu yazı fotoğrafçı Özge Sebzeci'nin fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Görünenin Ardında

Öyle alışmışız ki, fotoğrafa bakınca ilkin aklıma olumsuz şeyler geliyor. Sağ elin avucu kapalı, parmaklar meraklı, telaşlı ama kesinlikle mutlu değil. Perdeyi kaldıran el genç, yüz ışığa, hiç olmayacak biçimde dışa dönük. Duvarlar süslenmiş, kırmızı bir entari giyilmiş. Sahici bir hikaye, ne kadar ironik bir dille de anlatılsa ona çoğunlukla bir dram eşlik eder. Yazanın da ruhunun bazı acılardan süzölmüş olması gerekir. Hepimiz yaşamdan bir şekilde payımızı alıyoruz. Toplumsal olarak bakıldığında da epey acımızın olduğu söylenebilir. Peki ya bir kadın olarak? İşte bu noktada isyan edecek öyle çok meselemiz var ki çiçeklerle süslenmiş bir odada, kıp-kırmızı giyinip yüzünü ışığa dönen kınası olduğunu tahmin ettiğim bu kadına bakınca aklıma güzel hikayeler düşmüyor. Ne yazık, düşemiyor. İntikam almak istiyorum ve belki de sevdiğini bekleyen bu kadını, yıllardır sevmediği bir adamla yüzünü hiç pencereye dönmeden yaşayan ve yıllar sonra ondan kurtulunca kırmızı elbisesini üzerine çekip esaret odasını süsleyen ve yüzünü keyifle adamın uğurlanışına, başına yeni bir gardiyan dikeceklerini bildiği ahaliye özgürce dönen bir kadın hayal ediyorum. Başlıyorum yazmaya. Hikaye bitince okuyorum, bir öyle bir böyle bakıyorum, ama yok, benim konuşturduğum kadın bu kadın değil, sözcüklerim onun sözcükleri, dilim onun dili değil. Bir başka hikaye yazıyorum. Kısa, diyalogla kurulmuş bir hikaye, vurucu da, fena değil. En azından anlatmak istediğimi anlatabiliyorum

onunla. Ne ki diyalogların sahibi kadınla adam, bu fotoğrafa uygun düşecek kadınla adamın dilinde konuşmuyor. Bütün kurmacalar gerçekliğini yitiriyor, inandırıcılık yok oluyor. Oysaki hislerimiz aynı, düşündüklerimiz, isyanımız, acılarımız aynı, ifade ediş biçimlerimiz farklı, dilimiz, üslubumuz. Bu neyi değiştirir? Hiçbir şeyi. Böylece bu kabullenişin ardından şimdi okumakta olduğunuz metni yazmaya karar verdim. Çünkü aslında bu fotoğrafa da baksanız bir başka fotoğrafa da benim istediğim yıllardır süregelen ezilişimizin ve sömürölüşümüzün sesini duyurmaktı, bu fotoğrafı göreceklele konuşmaktı. Doğu, batı, kent, köy ayırt etmeden. Kurmacaların hepsini bir anda siliverdim, onları gene yazacağım. Şimdi ben de özgür olmak istiyorum. Meselemiz evrensel, meselemiz politik. Meselemiz erkle, bizi ayırmak, aşağılamak isteyenlerle, meselemiz durmaksızın bizi bir kenara itmek, üzerimize çıkmak, hunharca tepinmek isteyenlerle. Meselemiz köyde de kentte de bizi haklarımızdan mahrum etmek, isteğimiz dışında ve toplumsal normlar çerçevesinde bize sorulmadan sunulmuş bir yaşamı ve o yaşamın doğrularını sorgusuzca kabul ettirmek isteyenlerle. Özel günleri çok sevmem, elbette bize ait bir günün olması değerli ancak asıl sormamız gereken bize ait bir yaşamın olup olmadığıdır. Her sabah uyandığımızda yeni bir kadının öldürölmüş, dövöl-müş, tecavüzü uğramış, horlanmış, bir kenara itilmiş, çocuk yaşta evlendirilmiş ve bütün bunların karşılığında hakkını bile alamayacağı, üstüne bir de suçlanacağı bir güne uyanıp uyanmayacağımızdır. Her gün bedenlerimize yeni yasalarla biraz daha sahip olunduğı bu günlerde bize düşen, değil bir sergiyi, hayatını bir eve, tanımadığı birine ya da ömür boyu sürecek bir acıya hapsolmuş biçimde geçirecek kadın arkadaşlarımız için omuz omuza vermek, zihinlerimize pranga vuramayacaklarını onlara göstermektir. Bize düşen hangi biçimde olursa olsun ses çıkarmamız, mücadele etmemiz, yalnızca hayallerde değil, gerçek anlamda da özgür olacağımız bir dünya yaratmamızdır.

Ezgi Polat

Fotoğrafçı: Özge Sebzeci

Bu yazı fotoğrafçı Sedef Özge'nin fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Ölünce her şey bitmiyor, ama yok oluşunuz başlıyor. Mesela önceleri sizi çok sık anıyorlar. Onlar andıkça dünyayı ziyarette gelebiliyorsunuz. Adınız geçince açılan gizli bir geçit var. Sizi görmüyorlar ama oradasınız işte, yaşadığınız en esaslı hikâyeyi başkasından dinliyorsunuz. Başta güzel, tam ölmüş gibi değilsiniz. Bir gözünüz hâlâ dünyaya bakıyor. Ama sonra özne olarak da ölmeye başlıyorsunuz. Anlatıcılar hikâyelerinizi çalıyor. Sizin yerinize kendileri geçiyor. Bazen de anlatılanın kimin hikâyesi olduğu tamamen unutuluyor. Gizli geçit çok nadiren açılır oluyor ve hesap yapıyorsunuz kaç hikâyem daha kaldı diye.

Dilek Sever

Fotoğrafçı: Sedef Özge

Bu yazı fotoğrafçı Semra Yeşil'in fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

I
gömülmeyi unutmuş bir ölüdür
hafızasız olan,
nerede başladı ilk soluk
nerede tükendi zaman...
her yerinden kırılır hayat
hayat; biçimsiz bir ıstıraptır artık

II
susuz bitki
önce kokusunu kaybeder
adım adım değil
koşarak çekilir ölüme

ses tellerinden düğümler
tüm verilmiş yanıtlar
yetersizler...
boş vermek; çocukken oynadığımız bir oyundu
koşar adım gidilecek yollara çıktık
uzak ve gölgesiz
çok kan kaybetti bir yer,
bir zaman sustu söz
diller dolanıyor
artık
bir kadının sesinde sabah
kıyar bütün güzelliklere...

III
yenik düştüğün
yine de sevmekten caymadığın bir yüz
o yüze yenik bir aynadan bakar...
kalbin örtüsü açılır
kirpik aralığında şenlik
ıskalama bir tel bile, süzül, korneanın çelik hışmından
iki göze birden düştüyse düş -oyulur yürek duvarı-
yumuşaktır
düş-ersin-
sonsuz uçuşuma
ışık kırılarak içine alır, karanlık yorulur, gün anda
kükülür, kaybolur

iç/eri-nin suyu çekilir çöldür artık kum yatağında
kavrulur

sıcak atıyor nabız “birazdan duracak” korkusu
daha da hızlı yayılıyor bedene

uzun, keskin acı bir siren sesiyle nabzım avucumda
ıslak ve canlı birdenbire...

göğsümün kafesinde çarpışma -kaçacak yer yok-
kır hadi...

yaralıysan dünyadan

başka da bir şeyden yaralanmadan

geçersin zamandan

IV

şehrin içinde ustura

çok kişilik yalnızlıklara ödev

kesiklerin her biri bir dilek-hiç oldurulmamış-

kanatsız-düşe kalka- sendeler

yorulur harflerin tılsımı -gün döner- yersiz yurtsuz

bir atlıkarınca uğraksız kocaman bir alana sahipsiz
körebelerin ayak izlerini saklasın diye kurulmuş

hiç çocuksuz viran caddelerden geçerek gidilen at-
lıkarıncanın uğraksız alanında sahipsiz körebelerin
ruhbağı kesilivermiş

aniden.

ot yeşermez mayın mezarlardan yayılan ruhkata-
rına katık edip doludizgin

rastıkla çizilmiş göz çevresi görünmez uzaklıklara
bakar

zamansız şekillenmiş bedenine yabancı ellerinden
mütemadiyen sızıyor parlak çelik ucundan ustura-
nın kan sesleri...

heyyy!

maestro!

koşulsuz burada birlikte yaşayacağız...

V

yarı açık beden-ime-arsız bir cemre düşer -uzadıkça
ömür çalan- ; haddini bildirir yüksek duvarlara anla-
mı solmuş yüz çizgilerine sığınır sorgusuz

“bugün hava kapalı”

“evet, hava kapalı, kırk örük yapıp saçlarımı, bir
parça sızan güneşe bırakacağım. güvercin boyu
yol alacak devrim şarkıları, unutacağım annemin
kızlık soyadını, Tanya’nın cansız bedenine sarıla-
cağım, ağzından öpeceğim -suskun onurlu- bir bir
kazıyacağım en olmadık yerlerimden, kanatıp gü-
nün anlam ve önemini, çaresiz havalanacak hava-
landırma borusu çaldığında öfkemin siyah saçları...

adettendir, menekşe kurutacağım, selamıyla, sev-
dasiyla mektuplar hep “görölmüştür”. kaç kadın;
satır aralarına “kadınlığını” gömmüştür...

Sevda Turgut

Fotoğrafçı: Semra Yeşil

Bu yazı fotoğrafçı Serpil Polat'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Dostumun dizlerine başımı koymayı özledim.... Bir kere olsun dertlerimi sessizce dinleyen, dinlerken uzak semalara dalsa dahi, beni anladığını dokunuşlarıyla hissettiren kadın dostluğunu özledim... Daha o söylemeden “ben de çok sıkıntılıyım” ellerini tuttuğumda ruhundaki mutsuzluğuna bir damla dahi olsa derman olacağımı anlamasını özledim... Çaresizliğinin kor ateşini kalbinden alıp iki avucumun arasında soğutacağımı bilen sevgiyi özledim. Asla söylemeyeceğim “senin için çok şey yaptım”, demesin o da “benim için ne yaptın ki”... Sadece dostluğu öğrenelim birlikte, yeniden ve daha içten...

Özen Meral Uç
Fotoğrafçı: Serpil Polat

Bu yazı fotoğrafçı Serra Akcan'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Suyun İçindeki Ayaklar

Bakıyorum öylece denizin durgun sularına. Karşımda çıplak omuzları suyun üzerinden görünen adamlara bakıyorum. Benim üstüm başım örtülü. Elimde çantam, sıkı sıkıya tutuyorum suya düşmesin diye. Suyun ılıkliğini hissediyorum ayaklarımdan. Ayaklarım suyun içinde çarşafımın etekleriyle beraber.

Adamlar yabancı değil, ben de giriversem suya, diye geçiriyorum içimden. Biri kocam, biri kayınbiraderim, diğerleri de kardeşlerim. Bir elimle çantamı tutarken başörtümü düzeltiyorum ötekiyle. Çocukken ne kolaydı her şey. Annemin izin vermediği bir gün, yanlışlıkla yarı belime kadar suya atıverdiydim de kendimi; kızamadıydı. "N'apalım, o kadar ıslanmışsın, gir madem." dedi. Gördü o da çünkü, bütün çocuklar suyun içinde

eğlenip oynarken benim nasıl mahzun mahzun baktığımı. Şimdi de atıversem. Hem siyah pardösü var üzerimde, hiçbir yerim de görünmez. Başımda da örtüm... Ama daha su belime varmadan, bizim adam höyttt deyiverir. Bilmez miyim!

Şunlara bak. Bir de bu yana bakıp bakıp dururlar. Ben de burada bekleyeyim onları. Olacak iş mi bu? "Hepimiz işten çıkmışız, bir serinleyelim." dediler. Ben çıkmadım mı işten, ben sıcaqlamadım mı üstelik ateş başında? En iyisi dedim, suya giremeyeceksem burada da oturmayayım. Varayım, gideyim. Onlar da ne ederlerse etsinler gayrı.

Nuray Sakarya

Fotoğrafçı: Serra Akcan

Bu yazı fotoğrafçı Sezgi Abalı'nın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Bawer

Mırgın¹ karnına bir kez daha dokundu. Yakında gelecekti oğlu. Karnı epey büyümüş, göbek çizgisi iyice belirginleşmiş, karnında hafif çatlaklar oluşmuştu. İçinde dört dönüyordu. Yoksa yaramaz mı olacaksın oğul?

Mayıs gelmişti yine, en sevdiği ay. Zaten mayıstan sonrası çekilmiyordu Nusaybin'in.

Bu yıl sokağa çıkma yasaklarından ne kış, ne bahar görmüşlerdi. Yasak hala devam ediyordu. Neyse ki son haftalarda biraz gevşetilmişti, artık bahçeye çıkabiliyordu Mırgın. Yıkılan mahalledeydi evi. Bombardıman başlayınca eşiyle birlikte baba evine gelmişti. Aylardır anası, babası, kardeşleriyle hep birlikte evin içindeydiler. Neyse ki artık birkaç market açılmış, izinle çıkıp marketten gıda alabili-

yorlardı. Bomba, silah sesleri de birkaç gündür kesilmişti. Operasyonların bittiğini söylemişti Valilik ama yasak biraz daha devam edecekti.

Bahçeye çıktı. Salkım söğüt yine yeşillenmiş, açmıştı yapraklarını. Mırgın'ın en sevdiği ağaçtı. Bahçede bu olmasa Nusaybin'in güneşine nasıl dayanırdı? Hem böcek de gelmiyordu salkım söğüde. Karnındaki gibi çabuk büyüyordu bu ağaç da. En çok ince yapraklarının arasından parıldayan güneşi izlemeyi seviyordu Mırgın.

Evin karşısındaki Çağ Çağ yine akıyordu. Evlerden, hayatlardan kalanları moloz diye alıp götürüyordu. Bazen bedenleri de... İrkildi Mırgın. Karnındaki yavrusu da onunla irkilmişti. 24 yıl önce, o gün düşündü Mırgın. Bu bahçedeydi yine, karşıdaki

¹ Müjde.

Çağ Çağ kan akıyordu. Anası onu bahçeden içeri sokmaya çalışmıştı. Derenin üzerindeki küçük köprüdeydi insanlar. Bir gün önce, Cizre Newroz’unda yaşanan katliamı protesto etmek için toplanmışlardı. Her pazar gibi anası yıkamıştı Mızgîn’i. Daha kurumamıştı saçları. Yine bu söğüdün altındaydı. Dar köprü’nün iki yanından panzerler ilerlemeye başlamıştı. Panzerlerden ateş ediliyordu köprüdeki insanlara. Köprü dardı. İnsanlar çığlık çığlığa. Kimi panzerlerin altında kalmıştı, kimi kendini Çağ Çağ’ın suyuna atmıştı. Panzerlerin altından gelen kemik seslerini duyar gibi olmuştu yine. Bebeği karnında iyice büzüştü acıdan. Sonra kendini mücadeleye adamıştı Mızgîn. Barışa, özgürlüğe, eşitliğe...

Salkım söğüdün altında babasının yaptığı ahşap tahta uzandı. Çocukluğundaki gibi, salkım söğüdün altından gökyüzüne bakmaya başladı.

Oğlunun ismini Bawer² koyacaktı. Yaşanan tüm acılara rağmen umutluydu Mızgîn. Babası ilk çocuğu kız olduğu için epey üzülmüş, anası da o bize müjde getirecek deyip inatla adını Mızgîn koymuştu. Ama müjdeli olamamıştı Mızgîn. Oğlu ise olacaktı. İnaniyordu, oğlu bu acıları görmeyecekti. Barış bu ülkeye gelecekti. Elini karnında sevgiyle gezdirdi. Gözleri ışıldıyordu.

Öyle Bawerini düşünürken meğer gelmiş kurşun. Mızgîn “ah” demiş, o kadar. Anası bahçeye koştuğunda çoktan ölmüş meğer. Bawer’i hastanede çıkarmışlar anasının karnından.

Salkım söğüdün altında bunları düşünüyordu Bawer. Yarın konuşması vardı, heyecanlıydı. Barış için verilen mücadeleyi anlatacaktı. Anası gibi kadınlar sayesinde gelmişti bu ülkeye barış. Yaprakların arasından parıldayan güneş ışınlarına bakarak, baharın kokusunu içine iyice çekti.

03.03.2018, Diyarbakır

Nurcan Baysal

Fotoğrafçı: Sezgi Abalı

² İnanc.

Bu yazı fotoğrafçı Simru Hazal Civan'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

ELİMİ TUT

Elimi tut...

Düşmeyelim diye değil daha dik durmak için...

Elimi tut...

Korktuğumuz için değil yan yana olmak için...

Elimi tut...

Çünkü parmaklarımızda kalbimiz atıyor... Çünkü yumruklarımız yüreklerimiz kadar...

Elimi tut...

Cesaretimiz kavuşsun.

Elimi tut...

Acımız kucaklaşsın...

Elimi tut...

Korkularımız saklansın...

Elimi tut...

Kalabalık olalım...

Elimi tut...

Yürüyelim...

Leyla Alp

Fotoğrafçı: Simru Hazal Civan

Bu yazı fotoğrafçı Sine Boran Art'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Görkemli dallarını, yapraklarını dört bir yana açmış, göklere, özgürlüğe yükselen bir ağaç.

Etrafında boylu boyunca uzanmış, canı toprağa karıştı karışacak arkadaşlarını salkım saçaklarıyla sarmalamış bir ağaç.

Güçlü, direngen, boyun eğmeyen bir ağaç, tıpkı kadınlar gibi.

Ağaçların konuşmalarına kulak veren, çılgılığını işiten kadınlar gibi.

Geçmiş ve geleceklerini tohumdan fidana, fidandan ağaca aktaran, umutlarını, neşelerini ağaçların dallarında düğüm düğüm yeşerten kadınlar gibi.

Umutun en tükendiği anlarda kadınların dimdik ayakta kalması, yaşamı sımsıkı kucaklaması boşuna değildir. Çünkü kadınların yaşamın en derin yerinde kökleri vardır, tıpkı ağaçlar gibi.

Feryal Saygılıgil

Fotoğrafçı: Sine Boran Art

Bu yazı fotoğrafçı Sinem Parlak'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Dünyayı çocuklar kurtaracak

Çocukları nerede bu parkın? Kahkahaları, koşuşturmaları, o civıltı nerede? Neden mahzun bu salıncaklar, bu kaydırak, bu tahterevalliler?

Bu karanlık bu sessizlik, ölüm mü yoksa? Ölüm mü geçti bu parktan?

Neden öldürülür çocuklar? Uğur, Ceylan, Berkin, Mazlum, Doğan, Umut, Ahmet, Enver, Canan, Birem, Oğuzcan, İzzettin, Mehmet,... öldürüldükleri için mi bu salıncaklar boş, bu park sessiz?

Ya halen hayatta olanları?

O uzakta ışıkları parlayan zindanlara mı atıldılar? Ölümsüzlük iksiri için milyarlar harcayanlar şimdi de çocuk ruhunun sınırsızlığını mı çalışıyorlar dört duvarlar arasında?

Zindancılardan kaçanlar nerede peki? Küssüp gittiler mi çocukluklarını da yanlarına alıp, kötülerini içinde büyüten bu dünyayı yokluklarıyla uyarmak için?

Biz olmazsak; aydınlık, masumiyet, sevgi, aşk, heyecan, gülmek, renkler, yarın olmaz, bu yapıp yapıp karanlıkta

o suni ışıklara mahkum yaşarsınız mı diyorlar bize?

Bize; özgürlüğe, masumiyete, sevgiye, aşka, tüm güzelliklerin mekanı aydınlığa tutkunlara.

Karanlığın kötülerin saklanma mekanı olduğunu bilip, kirlendikçe çocuklarda yıkandığının farkında olanlara. Çocukların umut hamalı olduklarını ve umutsuz yaşanmayacağını bilenlere.

Fotoğraf, gün geceye dönerken çekilmiş. Aynı gün, gündüze dönecek birazdan. Birazdan güneş doğacak, o karanlık bitecek ve çocuklar çıkacak saklandıkları yerlerden dünyanın bütün kötülerine inat. Park çocuklarla bezenecek. Salıncaklara binecek, kaydırdan kayacaklar. Cıvıldaşıp gülecekler. Parkı tecrit eden o çirkin bariyerler dayanamayıp yıkılacak, tüm dünyaya yayılacak o gülüşler.

Gülmek bulaşıcıdır, yürekleri ısıtan her renkten kahkahalar saracak her yanı.

Kötüler en çok kahkahadan korkar ve kahkahalar karanlıkları bile parçalayacak kuvvettedir bilir misiniz?

Ve sevginin can suyudur kahkahalarımız. Ne kadar çok seversek birbirimizi, o kadar uzağa kaçacak kötülük. Ne kadar çok seversek birbirimizi, o kadar yakına gelecek barış ve Ceylan, toplayıp etrafa saçılan kolunu bacağını o soldaki daha kırmızı olan salıncağa kurulacak ve gülecek o her biri milyonlarca soruya bedel gözleriyle. Uğur ve Berkin yaralarını iyileştirip acılarını unutarak kavuniçi tahterevaliye binecekler karşılıklı, yanlarındaki kırmızı olanında Ahmet ve Canan. Dünyayı çocuklar kurtaracak...

Gülseren Yoleri

Fotoğrafçı: Sinem Parlak

Bu yazı fotoğrafçı Şehlem Kaçar'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

FLAMİNGO

Oda, yatak, çamaşır selesi, örtü evet evet biraz tanıyorum. Zaten hep elverişli bir anlatı dünyası taşıyor mu şu giriştiklerimiz. Ağzını açınca dökülmüş, saçılmış gibi! Batmış ortalık. Kalk! Kalk! Doğrul. Başkasıymış gibi yapma sakın. Onların hiçbiri sana daha fazla benzemez, hatta çok az benzer desem yüzünü dönecek misin? Kalk, aç pencereyi. Rengi beyaz da olsa güneşi almaz odana o çaput. Sök! İğnelediğin, teyellediğin ne varsa tutulmayan sözler kadar dağınık, muammalı değil de ne? Neden tutturuyorsun renk renk ayırmak için! Kurutmak, katlamak, ayırmak için. Herkes kendince yapıyor bu işi, aynı tür bir benzemezlilik içinde hem de. Ben de ben de öyle! Neden sırtın dönük bana, yüzün, gözlerin? Uğraşmaktan, didinmekten söz ediyorum. Günün aynı saatlerinde aynı gözü karalıkta ya da tedirginlikte olmalıyız. Bunu bilmiyor olamazsın, öyle olsa da henüz bilmiyor olmalısın. Odadan gelen sese, kumaş hışırtısına, mırıldandığın ezgiye, araladığın kapıya geldim.

Alelaide hazırlanmış gibisin bu kaçışa. Şimdi, buradan aşağı yuvarlanıyor gibisin. Tek başına oturduğun ilk on beş dakikada karar almış, o anda zalimce bir çaresizlik, umutsuzluk çökmüş gibi omuzlarına. Sırtın, omuzların amansız ve titrek. Bacakların üşengeçliğini hatırlatıyor sana. Kahredici bir itimatsızlık içindesin. Oda serin, onun içinde sinemeyecek, rehavete kapılamayacak kadar. İhtimallerin, heveslerin üşüştüğü bir yatakta, ölümlülere merhamet eden, yüzünü göstermeyen bir Tanrıça gibisin. Buradayım, biliyorsun. Üstelik büyük bir irade gücü, korkunç bir kararlıkla doğrulmana gerek kalmadan! Yüz vermene, kol kanat germene, büyütüp bekleme gereke kalmadan. Bacaklarının narin uçarılığından tanıdım; ben de senin gibi güneşin yansıсында, günün dönüşünde mora çalan, pembe renkli bir flamingoyum.

Yonca Güneş Yücel

Fotoğrafçı: Şehlem Kaçar

Bu yazı fotoğrafçı Tuğçe Yaman'ın fotoğrafından çağrışımla kaleme alınmıştır.

Yavrum, kuzum... Sana baktığımda bazen kendi çocukluğumu görüyorum. Köyde nasıl oynadığımızı. Okulu nasıl sevdiğimi. Neyi hayal ettiğimi. Hep öğretmen olmak istedim. Ama okuyamadım. Çocuğum olursa, kızım olursa mutlaka okuyacak, büyük insan olacak deyip kendimi avuttum. Seni ilk kez kucağıma aldığımda Yaradan'a şükrettim. Bak ne çabuk geçti yıllar, ne çabuk büyüdün! Kim bilir nasıl bir gelecek bekliyor seni? Yeter ki oku, cahil kalma, başkalarının ağız kokusunu çekme. Bil ki anan hep yanında.

Mehveş Evin

Fotoğrafçı: Tuğçe Yaman

